

ÖSSZEKÖTŐ

A POTE Egészségügyi Főiskolai Képzés Információs Lapja

1991 I/1

Ápolás a szeretet jegyében

Az orvos munkáját segítő betegápoló alakja már a legkorábbi orvostörténeti emlékekben is fellelhető. A galma azonban szorosán összekötődik a szerzetesrendekkel, akiknek a tevékenység választott élethivatásuk, és magánéletüket is alárendelik ennek. Jézus nyomdokain az irgalmas samariánus példáját követik, - aki gondozásba vette a sebesültet, - örök emberi értékek közé emelve a szegények és betegek gyámolítását.

A gyógyító szerzetesrendek évszázadokon át a hazai betegellátás alapját jelentették. A betegellátásban betöltött szerepüket az 1948 évi statisztika számadatai is alátámasztják:

7 női ápolórend, 68 kórházban, 4593 nővért foglalkoztattak. A magyarországi rendek felosztása és szétszórása után a velük drasztikusan fellépő kormányzat intézkedéseit követően működésük megszűnt, helyüket világiakkal töltötték be, de pótolni őket nem tudták.

Most, hogy újjáélednek a rendek - mivel több mint 40 éven át nem hallhattunk róluk - a következőkben áttekintjük az ápolórendek rövid történetét, elsőként az irgalmasokét, mint az egyetlen hazai férfi ápolórendet.

"A MEGNYESETT FA ÚJRA KIZÖLDÜL"

Az Irgalmas Rend negyven év múltán ismét megkezdte működését hazánkban

Az egyetlen férfi betegápoló rend a misericordianusok - irgalmas szerzetesek - fratres misericordiae - Franciaországban: Frères de la charité - Olaszországban: Fate ben fratelli - német nyelvterületen: Barmherzigen Brüder.

Eredetileg világiakból álló, a betegek ápolására és a szegények gyámolítására alakult közösség, melynek alapítója:

ISTENES SZENT JÁNOS

(1496-1550)

Juan de Dio - Johannes de Deo, 1495. március 8-án született Montemor portugál városkában.

37 évesen beállt abba a hadseregbe, amely a magyarországi török ellenes küzdelmekben is részt vett. Itt számos beteggel, magára hagyott elesett emberrel találkozott. Egy nap azon gondolata támadt, hogy Afrikába megy, hogy segítségére legyen a fogoly keresztényeknek és talán dicsőséges vértanúságot is szenvedhet. Megismerkedett egy ferences atyával, aki elgondolkodtatta azon, hogy a vértanúságra való szomjuzásában sok az önszeretet, valami szerényebbre kellene törekednie. Az intelmeket megszívta, fogadalmat tett, hogy Istent a szegények gondozása útján fogja szolgálni. Éjszakánként fát gyűjtött, amit nappal eladott. Az összegyűjtött pénzből élelmet és orvosságot vásárolt a vagyontalanb etegek részére. Megtakarított pénzén 1540-ben házat bérelt Granadában. Oda hordta a betegeket és önfeláldozóan ápolta őket. Esetenként 9 óra tégban elment, a hátán egy puttonnyal és egy zsinóron két tálat a

vállán lógatva ezt kiáltotta: "Ki akar magának jót tenni? Az Isten szerelmére tegyetek magatoknak valami jót is testvéreim!" Hamarosan ismertté vált a jóságos és szent életűnk látszó ember. Az adományok egyre gyűltek és gyakran alaposan megrakottan tért haza, nem egyszer egy-egy szegény beteg kíséretében, akit valahol felszedett.

Szentségek híre hamarosan elterjedt és nemsokára már nem kellett kéregetnie; az emberek hozzávették a szükséges javakat. A granadai érsek felfigyelt rá, erkölcsileg és anyagiilag támogatva segítette. Tuv püspöke pedig, aki nagyra becsülte őt, jóváhagyta az "Istenes János" nevet, amelyet az emberek adtak neki. Készítettett számára egy köntöst is, hogy megismerjék róla és meghagyta, hogy segítőtársai is köntöst viseljenek.

Egyre több ifjú jött, hogy követve Jánost jótékonykodjon. Hamarosan egy második házat is nyithatott a betegek számára. A betegek szolgálatában, megfeszített munkában eltöltött 13 év felőrölte erejét, a legyengült férfi nem tudott felépülni és 55 évesen visszaadta lelkét Teremtőjének.

Halála után, társulatát a pátfogók karolták fel, így nemsokára Madrid, Cordova és más városok is alapítottak kórházat, melyekben a betegek ápolását Istenes János társaira és tanítványaira bízták.

Legenda

Péter - Péter! szól az Isten
Nem halod? hisz kopognak,
Kelj fel öreg, gyujtsál mécesst,
S kérdezd meg, mit akarnak?

Péter fel - fel kaparodott,
S oszt a nyitott ablaknál
Nagy mérgesen lekiáltott:
Ki van ott a kapunál?

A künn álló halkan mondja:
Én, - a König Dániel
Irgalmasok supriója
Bekérődnék, - ha van hely.

Dániel! Az Irgalmasrend
Supriója, Te vagy lent?
Várj egy kicsit, - csak az Istent
Kéredezem meg - oda bent.

És midőn Péter szendén
Bejelenté a nevet,
Int az Isten, -szolga: rendjén,
Ereszd be a lelkemet.

Közössége mindinkább terjedt. 36 év multán 1572-ben V. Sixtus pápa kánonilag is megerősítette a közösséget és "Irgalmas testvérek" néven szerzetesrenddé emelte.

Istenes Jánost 1690-ben XIII. Leó pápa szentté avatta és megtette a katolikus kórházak védőszentjévé, nevét belefoglalta a haldoklók (egyházi) imájába.

A rend Szi. Ágoston regulájához alkalmazkodik. Főnöküket maguk választják. A rendes szerzetesi fogadalmon kívül ingyenes betegápolásra is köteleezik magukat. A szerzetesrendnek papi és világi tagjai vannak. Ruhájuk barna, ugyanilyen a skapuláréjuk, derekukon szíjat viselnek. Szabad idejüket az orvoslás tanulmányozására kötelesek fordítani. Az Irgalmas Rend prior generálisának székhelye Róma.

Hazánkban Szelepcsényi György primás telepítette le őket 1696-ban, és Pozsonyban rendezett be számukra kórházat. Hamarosan kórházuk létesült Budán, Egerben, Szepesváralján, Temesvárott, Zágrábban, Pápán, Nagyváradon, Vácott, Pécsen, Kismartonban, Szokolcán és Szatmárban.

Az irgalmasokat, akik különösen a társadalom elhagyott rétegeit gyógykezelték a magyar lakosság is a szívébe zárta. Példaként Seydl Imre budai polgár költeménye szolgál:

Hiszen igaz szeretetnek
Kötötte le mindenét
S a szenvedő embereknek
Szentelve volt életét.

Ereszd be őt, hadd öleljem
Keblemre jó szívét,
Mégérdemli, hogy megossa
Velem az ég érdemét.

És ha mindjárt ezren lesznek
Az irgalmas rendtagok
A kik hozzám bekérődnék,
Mindannyiának helyt adok.

Ereszd be, - egytől-egyig
Rég övék a szívem,
Mégölelem valamennyit,
Mert e rendet szeretem.

Az államosítás és szétszórás előtt öt kórház és gyógyszerház, három templom, egy ideg és elmegyógyintézet, valamint a Császárfürdő tartozott a rendhez. Az egykori rendtagok: orvosok, gyógyszerészek, szakképzett ápolók és papok közül ma mindössze heten élnek.

A rend az egész világon elterjedt, napjainkban 189 rendházban 1755 szerzetesünk tevékenykedik.

A magyar rendtartomány székhelye Pécs, ahol Pater Dömötör László Hilar a magyar tartományfőnök, ismét meg-

kezdhetette a működését. A kezdetek reményre jogosítanak. A rend azonban csak akkor képes megfelelni a várakozásnak, ha lesznek fiatalok, akik az alapító szellemében vállalják az elesettek, betegek gondozását. Erre mind nagyobb szükség is van, hiszen a kórházi betegápolás a legmodernebb technika mellett egyre jobban igényli a lelki gondozást is, mert a tartós gyógyulás csak egészséges környezetben, megfelelő lelkiiségű, nnhumánus miliőben lehetséges.

B J

VÁRAKOZÁSSAL

Évnyitó, eskütétel. Meghatódott, elfogódott arcok. Fűrészem vajon most mit érezhetnek, mire gondolhatnak. Talán megjelenik előttük egy túlidealizált jövőkép és a majdan kívánatos ápolás, gyógyítás ethosza.

Bizonyára várakozással teli izgalom tölti el őket, milyen lesz az az életszakaszuk, amiben pár lépést velük együtt tesszünk meg.

Lelkük mélyén álmognak maguknak egy felsőoktatást, olyat:

- ahol az órák nem lesznek unalmasak, "sótlanok", izgalom és motiváció mentesek, passzivitásra kényszerítőek. Hogy száműzik az órákról az információ vétel- és befogadást gátló tényezőket, mint pl. a bizalmatlanságot, a félelmet, a szorongást, az anarchiát, ezzel szemben erősítik a kíváncsiságot, a vitakészséget, az állásfoglalási kényszert, a gondolatok szabad artikulációját, a belső célképzetet;
- ahol segítenek nekik a szükséges képességek fejlesztésében, a tanulási technikák és ismeretforrások kezelésében, amellyel a friss és új információkat harmóniába rendezhetik, hogy az ismeretek ne kényszerű várakozással lapuljanak a fejekben, a tantárgyak számára kijelölt "zsákokban" én-idegenné válva, pusztulva erősen a feledéstől, hanem használható tudássá válhassanak, melyeket majd beépíthetnek a valóságban, a gyakorlatba;
- ahol a problémakezelési készségük fejlődik egy-egy szituáció megoldása révén, növelve hivatásbeli kompetenciájukat;
- ahol az oktatás-tanulás nagy közös feladatában a "kell" és a "van" között nincs óriási szakadék, különben a csalódás, a cinizmus, a közönyösség és az igénytelenség válik általánossá;
- ahol biztosítják a személyiségüket mélyebben érintő kedvező mikroklímát, ahol a minta- és értékadó rétegtől érzelmi azonosulás útján sajátítják el az elfogadást, a toleranciát, az empátia készségét, hogy segítségével alakulhasson szociális érzékenységük;
- ahol akár irányítúként áll előttük egy európai gondolkodású művészeti-filozófus, Fülöp Lajos szemlélete: "Semmi sem pótolhatja az emberek egymás közötti viszonyának emberségességét. Ez a cél, hozzáképest minden más csak eszköz, ha akármilyen fontos is."
- ahol az oktatók viselkedésének élményszintű megtapasztalása révén épül be személyiségükbe a kellő értékorientáció: az erkölcsiség, a humanitás, a lelkiismeretesség, az önfejlesztés és az önkontroll mintája;
- ahol tanítják példával és szóval az ember tisztelét. Hisz hol ne lehetne - e hivatásban elengedhetetlen kölcsönös tisztelet és bizalom légkörét - gyümölcsözőbben hasznosítani, mint éppen az oktatásban;
- ahol az oktatás szövetség az egyetemes tudás örökítésére, a tudók célja pedig tenni ezért minél szélesebben.

Dr. Császár Piroska

Útnak indul az ÖSSZEKÖTŐ, ahogy ezt tette egy évvel ezelőtt "gondozója" az Egészségügyi Főiskolai képzés, s szándéka kialakítani a POTE-hez méltó identitását.

A főiskola szülőanyja - az egyetem - saját jövőjének átalakítására koncentrált, miközben gyermeke a világra jött. A jó szülő szerepének felvállalásához nem fér kétség, mint ahogy a gyermekét is az igyekvő elégtétel jellemzi.

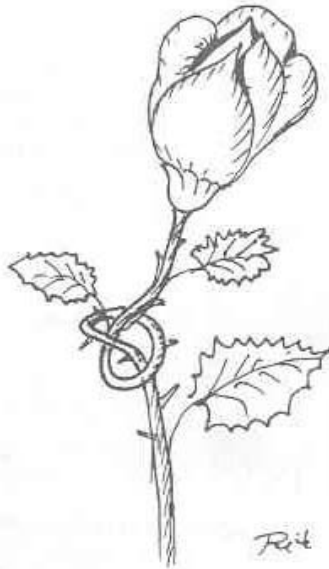
A nehézségek leküzdésére tett erőfeszítéseik során a kölcsönös tolerancia, segítőkészség hozzájárul majd mindkettőjük sajátos és egyedi önfejlődéséhez.

A főiskolán belüli problémák egyike a földrajzi távolság a tagozatok és a központ között. Keveset tudunk egymásról, pedig - a tradíció nélküli útkeresésünkben - hasznos lenne ismerni, esetleg átvenni kedvező tapasztalatokat.

A megismerés, az információ csere segéd-eszköze kíván lenni az ÖSSZEKÖTŐ, számítva az őszinte megnyilvánulásokra, a probléma felvetésekre.

Várjuk a nyílt véleményeket, javaslatokat a címmel, a formával, a tartalommal kapcsolatban is, hisz az évindítás teendői nem tették lehetővé a lapindítással kapcsolatos vitát.

Jó írásokat kíván a Szerkesztőség

1989. júliusában kötöttett egy szerződés a Szociális és Egészségügyi Miniszter, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Rektora s a Somogy, Vas és Zala Megyei Tanácsok Elnökei között, arról, hogy az 1990-es tanévtől Egészségügyi Főiskolai képzés indul: Pécssett dietetikus, Kaposvárott védőnő, Zalaegerszegen gyógytornász, Szombathelyen szociális munkás és védőnő képző szakokkal.

A letűnt MSZMP Oktatási Igazgatóság helyén

Szombathelyen az 1960-as években merült fel először a felsőfokú egészségügyi képzés lehetősége, de abban az időben a megyei vezetés elsősorban orvosképzésre gondolt. Szombathelyen orvosgyógyászat nem lett, de a Megyei Markusovszky Kórház bekapcsolódott a Pécsi Orvostudományi Egyetem képzésébe, és mint oktatóbázisrészlet vett az orvosképzésben.

Az 1980-as évek második felében a védőnő és gyógytornász felsőfokú szakemberek hiánya miatt ismét megfogalmazódott megyei szinten a felsőfokú egészségügyi szakemberképzés igénye.

Van-e a megyében, Szombathelyen alkalmas épület egészségügyi főiskolai képzés céljára? A feltételrendszer kimunkálásánál volt az elsőrendű szempont. Ugyanis az egészségügyi főiskolai képzés szakmai háttéréként számítottunk - az orvosképzésben is jelentős szerepet vállaló - Megyei Markusovszky Kórházra.

A főiskola épületének kérdésére hamarosan kedvező lehetőség teremtődött. Az egypárti rendszer összeomlását megelőzte a párt oktatási igazgatóságainak szétesése. A volt oktatási igazgatóság épületének hasznosításában kizárólag

az oktatás merült fel, ugyanis ez az épület a század elején jegyzőképzőnek épült, s ezt a célt szolgálta 1945-ig. De ezt követően is mindig hasonló funkciót töltött be, évtizedeken keresztül a tanácsakadémia, majd a párt oktatási igazgatósága működött falai között.

Szombathelyen az 1990-91-es tanévben 2 szakon - védőnői és szociális munkás szakon - beindult az egészségügyi főiskolai képzés.

Az I. évfolyamon a védőnő hallgatók száma 36 fő, II. évfolyamon 27 fő, szociális munkás hallgató az I. évfolyamon 19 fő, a II. évfolyamon 22 fő. Tehát jelenleg a hallgatói létszám 104 fő.

A főiskola a már ismertetett volt jegyzőképző egyemeletes épületében került elhelyezésre. Hasznos alapterülete 3440 négyzetméter. Az alagsorban található a könyvtár az

olvasóteremmel, a laboratórium előkészítővel, az ápolási demonstrációs helyiséggel, a csecsemőápolási demonstrációs helyiséggel, a tankonyha, a klub, valamint a főiskola 300 adagos konyhája és étterme. A földszinten vannak a tanári szobák, és emellett itt található 4 tanterem, amely 30-60 fő oktatására alkalmas, valamint 5 szemináriumi helyiség a kiscsoportos foglalkozásokhoz. Ezen a szinten van 3 vendégszoba is 5 férő-

hellyel. Az emeleten az 1 nagyterem mellett 7 szemináriumi helyiség is található. Ezen a szinten került elhelyezésre a főiskola 42 férőhelyes kollégiuma, 15 kétágyas és 3 négyágyas szobával. Minden szobához külön fürdőszoba is tartozik. A padlástérben - 1349 négyzetméteren - jelenleg folyik egy 62 férőhelyes kollégium kialakítása.

A főiskola épülete a város egy kellemes zöldövezetében - a Szent István park mellett - fekszik. Az udvaron 2 bitumenes pálya alkalmas különböző labda játékok - röplabda, kosárlabda, kézilabda, tenisz - játszására.

Az épület gazdaságos kihasználása indokolja további szakok indítását, jelenlegi struktúrájában 4 szak képzésének adhat otthont és kényelmes körülményeket.

A képzés legfontosabb "gyakorlótérsége" a Megyei Markusovszky Kórház. Emellett a szociális munkások a város és megye szinte valamennyi szociális intézményében megfordulnak a gyakorlatok során. Most van szervezés alatt egy osztrák "gyakorlótérség" is a burgenlandi Pinkafelden a gyermekfaluban.

A képzésben jelenleg 7 fő foglalkozású, 9 részfoglalkozású oktató vesz részt, de a tanév folyamán ezentúl még kb. 40 óraadó tanárt veszünk igénybe hosszabb - rövidebb időre.

Főiskolánk eddigi története nagyon rövid, de óriási erőfeszítésekbe került, amíg eddig is eljutottunk. Merjük remélni, hogy főiskolánk, amely most jutott túl a csecsemőkoron, megéri a felnőttkort is.

Dr. Lakner László
Igazgató

Gyógytornász képzés

Zalaegerszegen a pártiskola épületében a 9 tanteremből 5-tel -gyógytorna gyakorló (2), előadóterem, két szemináriumi terem - a gyógytornász szak rendelkezik, s három irodát, illetve egy könyvtárat tart fenn. A közeljövőben várható a végleges megállapodás a használati arányról is az épületet illetően, s lehetővé válik a kezelői jog bejegyzése.

A KISZ Iskolát bérleményként tartjuk fenn, melyben kollégiumunk, két tanteremünk működik.

Az épületek körüli viták ellenére az oktatás indítása zökkenőmentes volt. A város egészségügyi és oktatási intézményei - ahonnan óraadóinkat szerződtettük - örömmel fogadták egy új főiskolai szak indítását. A legjobb oktatók vállalták az oktatást, a gyakorlati oktatást pedig készséggel segítették mind a megyeszékhelyi egészségügyi intézmények (Megyei Kórház, Megyei KÖJÁL, Egészségügyi Gyermekotthon, Csecsemőotthon), mind a hévizi Állami Gyógyfürdőkórház. Velük együttműködési szerződést kötöttünk, mely részletesen szabályozza együttműködésünket.

Az 1990-91-es tanévben 31 hallgató nyert felvételt a gyógytornászképző szak Lévfolyamára. Közülük 6 hallgató helybeli, 2 bejáró és 23 vidéki volt, kollégiumi elhelyezéssel.

Az oktatás heti 35 órában folyt, 17 óra elmélet és 18 óra gyakorlat csoportbontással.

Az oktatás személyi feltételeit jó színvonalon sikerült biztosítani. A

szakmai tantárgyak oktatását két főállású gyógytornász oktató látta el. A szakmai alap- és alapoó tantárgyakat hét osztályvezető főorvos, egy nyugdíjas főorvos, egy szakfőorvos, két adjunktus, egy szakorvos és egy gyógyszerész, a társadalomtudomány tantárgyat mérnök-tanár, a nyelveket és a testnevelést pedig négy pedagógus oktatta.

Az elméleti órák lebonyolításához a tárgyfeltételek megfelelőek voltak, AV eszközökkel felszerelt előadóterem segítette a szemléletes oktatást. A gyógytorna gyakorlati órák tartásához kiemelkedően jó tárgyi feltételeket biztosítottunk a tornateremben és a gyógytorna gyakorló termében. A többi gyakorlat (anatómia, élettan, elsősegélynyújtás) feltételeit nem sikerült az első tanévben megteremteni. Mára egy korszerű, bár ideiglenes laboratóriumot és szaktantermet rendeztünk be. A négyhetes nyári szakmai gyakorlat-hoz jó szakmai hátteret biztosított a

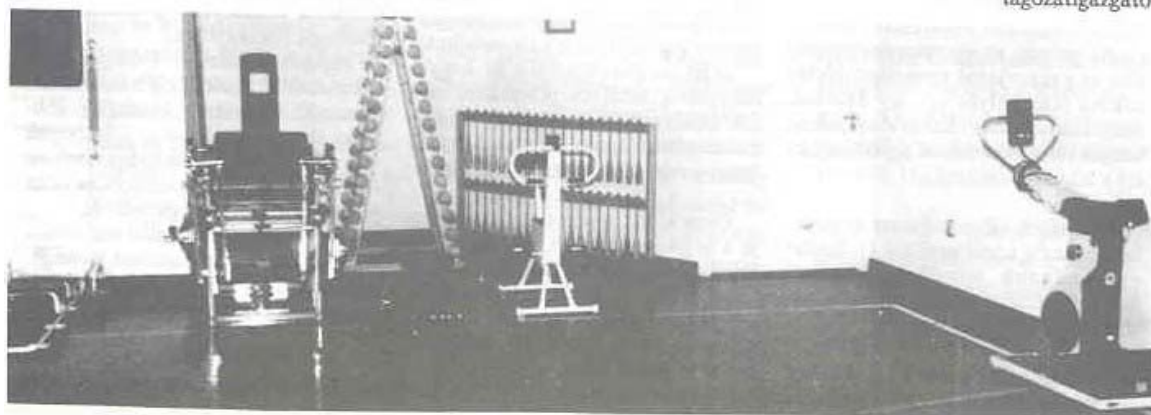
hévizi Állami Gyógyfürdőkórház és a zalaegerszegi megyei kórház fizikoterápiás osztálya.

Az oktatók színvonalas felkészítő munkája és a hallgatók szorgalmas felkészülése eredményeként a félévi és évvégi szigorlatok, kollokviumok sikeresen zajlottak le.

Az 1991/92-es tanévre a 72 jelentkezőből 31 hallgató került felvételre, közülük 30-an kezdték meg tanulmányaikat.

A szak iránti érdeklődés változatlan, ami a főiskola képzés jövője szempontjából örömteli, de nemcsak a főiskolán tevékenykedők számára, hanem fontos az egészségügynek, a kórházaknak, szociális intézményeknek, egészségügyi szolgálatoknak is, hisz krónikus és súlyos szakembergondjaik megoldását remélhetik. Legfontosabb a betegeknek, hisz a jólképzett gyógytornászok működése nagy segítséget jelenthet a rászorulóknak.

Dr Kiss Ilona
tagozatigazgató

Korszerű laboratórium és demonstrációs termek

Az egészségügyben dolgozó felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek képzése a korábbi években a Dunántúltól távol, az ország más részeiben történt. Ezért innen a tanulni vágyó fiatalok menni kényszerültek, s végzés után sok esetben nehezen, vagy egyáltalán nem tértek vissza szülőhelyükre, s így itt egyre inkább hiányoztak a védőnők, a gyógytornászok, dietetikusok. Így kézenfekvő volt a gondolat, amikor városunkban az Oktatási Igazgatóság épülete felszabadult, hogy abban az egészségügyi főiskolai képzés kapjon helyet, az átadott, szép, oktatási célra épült, s kulturált kollégiumi helyeket is magába foglaló korszerű épületben. Ettől az időponttól kezdődött meg a szervező és tervező munka annak érdekében, hogy az oktatás speciális szakmai körülmények kielégítésére alkalmassá váljon az épület, s kialakuljon egy jól felkészült, magas szakmai színvonalat képviselő oktató gárda. A kezdeti szervezési és pénzügyi nehézségek rendezése után 1991. tavaszától megkezdődtek a belső átalakítások. Kialakult az a néhány szakmai és gazdasági szakemberről álló lelkes csoport, akik szívügyüknek tekintették azt a kötelezettséget, hogy 1990. szeptember 1-én a védőnőszakra felvett hallgatók a követelményeknek megfelelő feltételek mellett kezdhesék meg tanulmányaikat. Fáradozásuknak köszönhetően és a Megyei Tanács, valamint a SZEM közös anyagi áldozatvállalásának eredményeként időre elkészült a korszerű laboratórium, a gyakorló tejkonyha, s kettő demonstrációs terem. 1990. szeptemberben 26 érdeklődő, -a jövőt illetően várakozással teli hallgató-kezdte meg a tanulást. A szaktárgyak nagy részét a Megyei Kórház orvosai, illetve főfoglalkozású szakembereink oktatják, a tagozat szakvezetését pedig a Megyei Kórház Gyermekek Osztály vezető főorvosa dr. Gyódi Gyula kandidátus c. egyetemi docens vállalta.

Az alapozó tárgyakat részben a Pannon Agrártudományi Egyetem, részben a Tanítóképző Főiskola tanárai, illet-

ve a Megyei KÖJÁL főorvosa oktatta. (3 főfoglalkozású, 20 óraadó és 1 tanár másodállásban dolgozik.) Hallgatóink szakmájuk gyakorlati tudnivalóit, életszerűségét, buktatóit és örömeit a megyeszékhely város, Kaposvár legképzettebb, szakmailag és emberileg legkiválóbb védőnőitől és gyermekorvosaitól tanulhatják meg, módszertani foglalkozásaik során.

Oktatóink gondot fordítanak arra is, hogy a hallgatók eligazodjanak a szakirodalomban, s felkészülésük során éljenek a helyben működő könyvtár adta lehetőségekkel, amely a szakmai anyagok egyre bővülő választékával áll rendelkezésükre.

A kulturált, kényelmes kollégium szintén a főiskola épületében működik, ahol kétszer két ágyas, fürdőszobás lakrészekben kaptak otthont hallgatóink tanulmányi idejük alatt. Kényelmüket szolgálja a kellemes és jól felszerelt új klub helyiség, ahol szórakozásra, zenés összejövetelekre, beszélgetésekre nyílik lehetőség.

Egy év elteltével bebizonyosodott, hogy érdemes volt a kezdeti nehézségeit leküzdeni. Hallgatóink szép tanulmányi eredménnyel zárták az évet, s a nyári szakmai gyakorlatukról is kedvező értékeléseket kaptunk, melyben felkészültségüket, emberi tartásukat, s empátiás képességüket dicsérték.

Ebben az évben már a második évfolyamot fogadtuk, melyre 28 hallgató nyert felvételt. Az eddig eltelt rövid idő alatt, szerzett tapasztalataink azt jelzik, hogy igen érdeklődő, nyitott és remélhetőleg szorgalmas hallgatói közösséget fog alkotni ez az évfolyam is. Jó lenne, ha a ma még csak terveinkben megfogalmazódó elképzeléseink a további lépésre valóra válnának, s ezzel több profilú, hagyományokkal rendelkező főiskolává válhatnánk.

Dr. Ujsaghy Erzsébet
tagozatigazgató

Saját jegyzet a dietetikán

A Dietetika Szaknak önálló épülete nincs, igazgatásunk az egyetem II. emeletén kapott helyet.

Az oktatás az egyetem tantermeiben és gyakorlatos termeiben történik. Az órák helyét úgy igyekeztünk meghatározni, hogy hallgatóinknak ne kelljen túl messze menni egyik órájukról a másikra.

Oktatóink túlnyomórészt az egyetemi oktatók közül kerültek ki, főállású tanárunk mindössze három van. Hallgatóink száma 36; 22 az első, 14 fő a II. évfolyamon.

Tanrendünkben már az első évben jelentős helyet kapott az informatika

és a számítástechnika oktatása. Ennek megvalósítására jelenleg folyik egy lokális számítógépes hálózat kialakítása, amely később az egész egyetemi számítógépes rendszerhez is kapcsolódhat.

Saját rendszerünk célja az, hogy a fekvőbeteg osztályokról beérkező adatok, diéta rendelések alapján hallgatóink megtanuljanak különböző egyéni "testreszabott" diétákat összeállítani.

Oktatásunk egyéni sarkalatos pontja a saját jegyzetanyag összeállítása. Ennek keretében az elmúlt tanévben minden oktatónk elkészítette saját tárgyának jegyzetét, s ebben a tanévben is ugyanezt folytatjuk. Eddig 10 kötetünk jelent meg.

A múlt évben sikert jelentett a technológia nyári gyakorlata is. Hallgatóink 5 dél-dunántúli élelmiszeripari üzemből vettek részt a technológiai részlegek munkájában.

Tapasztalatainkról 1-1 dolgozatban számoltak be, ezek közül három munka már TDK pályamunkakénti továbbgondolásra is alkalmas. Sikeresek voltak tanulmányi kirándulásaink is, egy alkalommal Kaposvárra, egyszer pedig Budapestre látogattunk el.

Ezeket a kirándulásokat nemcsak a szakmai tapasztalat, hanem a jóhangulatban való együttléte a közös kulturális programok is emlékeztetésé tették.

Dr. Figler Mária
megbízott szakvezető

HÍREK

- * Dr. Ujsághy Erzsébet a POTE Egészségügyi Főiskola Kaposvári Tagozatának igazgatója eredményes munkája elismerésül kitüntetést kapott a Somogy megyei Önkormányzattól augusztus 20-án.
- * Prof. Kelényi Gábor rektor úr és dr. Buda József igazgató úr október 16-án Szombathelyre látogattak és a Szombathely megyei jogú város Önkormányzatának polgármesterével megállapodást kötöttek, melynek értelmében a tagozat kap egy emeletes épületet az Önkormányzattól térítésmentesen kollégiumi célra. Ugyanakkor a zalaegerszegi tagozaton történt látogatásuk során - egy hosszú jogvita után - sikeres megállapodás született a Pénzügyi és Számviteli Főiskola főigazgatójával a volt MSZMP ingatlan 50-50%-os tulajdonjogi megosztásról és használatbavételéről.
- * Szombathelyen pályázatokkal az alábbi támogatásokat nyerték el, melyet a tagozat tevékenységének gazdagítására használnak fel: Közművelődési pályázat 60.000.-Ft, készítője Kiss Judit adjunktus. Felhasználási területe: Szocio-Klub, Pillangó Klub működése. Nemzeti Ifjúsági és Szabadidősport az egészséges életmóddért 150.000.-Ft, készítője Görög István testnevelő. Felhasználási területe: sportszerek beszerzése és sportrendezvények finanszírozása. Nemzeti Ifjúsági és Szabadidősport az egészséges életmóddért 100.000.-Ft, készítője Iváncsics Krisztina védőnő hallgató II. évfolyam. Felhasználási területe: Hallgatói szabadidő és sporttevékenységek finanszírozása.
- * Kishonti Kálmán a kaposvári tagozat gazdasági vezetője kiemelkedően sikeres gazdálkodása révén többmillió bevétele tette szert, ezért elismerésben és jutalomban részesült.
- * A Svéd Falu Egészségügyi Társaság magyarországi tapasztalatcseréje során a kaposvári tagozatot is meglátogatta, ismerkedve a védőnőképző szak életével, oktatómunkájával. Továbbképző előadásai befejeztével, távozásuk előtti összegzéskor a látottakról, tapasztaltakról rendkívül elismerő módon nyilatkoztak. Éppen ezért vetődött fel az a gondolat, hogy a Nemzetközi Falu Egészségügyi Társaság Európai Tagozata a jövőben esedékes kongresszusát a kaposvári tagozaton tartaná.
- * 15 fő részvételével gépirás oktatás kezdődött a szombathelyi tagozaton, amelyre a hallgatók fakultatív alapon jelentkeztek. A szociális munkás és védőnő hallgatók a gyakorlati helyeken azt tapasztalták, hogy a gépirásra a gyakorlati élet során nagy szükség lesz.
- * A szombathelyi tagozat szociális munkás hallgatóinak egy része a Megyei Egészségügyi Gyermekotthonban működő Pillangó Klubban végez karitatív tevékenységet. Az itt élő súlyosan fogyatékos gyermekekkel való kapcsolatteremtéshez néhány esetben szükséges egy jelbeszéd ismerete. Ennek nyomán foglalkoztak meg a hallgatók, hogy fakultatív alapon teremtsen lehetőséget a szak jelbeszéd alapfokú elsajátítására, amely a szak szervezésében rövidesen be is indul.
- * Szeptember 9-én kollégiumi ismerkedési estet rendeztek a II. éves hallgatók a gólyák számára a zalaegerszegi gyógytornász képzőben;
- * Szeptember 12-én a Pénzügyi és Számviteli Főiskola zalaegerszegi intézete által szervezett sportnapon vettek részt a gyógytornász hallgatók a futóversenyen, ahol Ruzsa Anita II. éves hallgató III. helyezést ért el;
- * Szeptember 19-én gróf Széchenyi Istvánra emlékeztek Zalaegerszegen kedves, bensőséges ünnepség keretében. A Deák Ferenc Egészségügyi és Óvónőképző Szakközépiskola IV. osztályos tanulói is közreműködésével. Vélhetően a kis élmények is hozzájárulhatnak érzelmi életük terbeli erősítéséhez;
- * Kaposvár védőnő hallgatói a helyben működő Siketek Általános Iskolája tanulói tartottak eredményes elsősegélynyújtó tanfolyamot 1991. tavaszán. Jó munkájukat igazolja, hogy az országos versenyen a felkészített gyerekek első helyezést értek el.
- * A Sclerosis Multiplex Klub tagjait a Mozgássérültek Országos Konferenciájára és Spartakiádjára több hallgató elkísérte és segítette az út során. A kialakulóban levő kapcsolatot továbbra is fenn akarják tartani a kaposvári hallgatókkal.
- * Az 1991\92-es tanévben beindult heti két foglalkozással a röplabda edzés Kaposvárott. Ezzel is hallgatók mozgás lehetőségeit kívánják bővíteni.

"A tegnapi emlékezni kell, mert ez a felelősségünk, hogy legyen holnapunk!"

Az idei immár XXIII. Egyetemi Napokat a ReformBizottság kezdeményezésére, a vezetés hite és akarata szerint az 1956-os forradalomra és szabadságharcra emlékezés jegyében rendezte meg, hisz az eszmény örökösé és folytatójaként a szebb és jobb, igazságosabb jövőért való tenniakarás őszinte szándéka hatja át.

Az ünnepi eseménysorozat nyitó akkordjaként október 21-én este Kelényi Gábor rektor úr - a forradalom és szabadságharc egykori dokumentumait bemutató - kiállítás nyitott meg, majd fogadást adott az egyetem aulájában.

22-én délelőtt nyilvános ünnepi megemlékezés keretében Debreczeni László főorvos úr, az Egyetemi Diákszövetség elnöke - akit az ország összes egyeteméről kitiltottak, majd meghurcoltak, börtönbe zártak - tartott valamennyiünket mélyszégyen megindító visszaemlékezést.

Ezt követően dr. Keller Mayer Miklós oktatási rektorhelyettes úr ünnepi beszédében mindannyiunk számára elgondolkodtató, kihívást jelentő, igényes európai mércével mért értékorientációt adott, mely a méltó utódoknak elvárt iránytűként is szolgál.

"Meg kell őrizni és nem elfelejteni" szellemiség jegyében egyetemünk aulájában a forradalom és szabadságharc mártírjainak, meghurcoltjainak és kizsájtottjainak emléktábláját leplezte le Kelényi Gábor rektor úr.

Az ünnepség sorozatnak ugyan hagyományos, de az ember tisztelét tolmácsoló üzenetként "Pro Universitate" emlékérmeket nyújtott át Rektorunk, az 50 éve végzettnek arany, a 60 éve végzetek részére gyémánt diplomákat, a kiemelkedő Tudományos Diákköri pályamunkák díjait, valamint a "Jó tanuló, jó sportoló" elismeréseket. Az ünnepség helyén alkalmi posta működött, ahol Imre József professzort - egyetemünk második orvos rektorát - idéztük meg emléklap és emlékbélyegzés segítségével.

A délutáni jubiláris évfolyamok (10-15-20 stb. végzetek) találkozáján, a terror áldozataivá vált sorsgyötrelmek érintettségétől, bensőséges légkör hatotta át az összejövetelt.

Az eseménysorozat további értékét növelte, hogy Zsigmond Endre liverpooli professor, a Magyar Szabadságharcos Világszövetség titkára, Szabadságharcos Érdem-Érmeket adott át azoknak, akik részt vettek a Magyar Szabadságharcban és ezt az eszmét azóta is becsülettel és önzetlenül szolgálják.

Este a Janus Pannonius Tudományegyetem udvarán - ami 35 évvel ezelőtt a POTE központi épülete volt - Kelényi Gábor rektor úr leplezte azt az emléktáblát, amely az egykori Diákszövetség történetét örökíti meg. Ugyanítt Péter Károly főorvos úr nagy átéléssel és hitelességgel idézte emlékezetünkbe az akkori izzó októberi este hangulatát.

Természetesen a lényeg nem a külsőségekben van, hanem abban, hogy képesek legyünk az emlékezet érlelte szelíd és igényes szolgálatra.

CS. P.

"Párizsban járt az Ősz!"

De nemcsak az ősz, hanem a Dietetikai Szak vezetőjével mi is eljutottunk Párizsba az október 8-10. között megrendezett "6th Food Ingredients Europe, exhibition and conference on ingredients, additives and services related to the food industry." rendezvényre.

A rendezvény, ahogyan ezt a címe is mutatja, tudományos konferencia és kiállítás volt, amelynek fő témáját az élelmiszeripari adalékanyagok alkalmazása illetve azoknak a termékek minőségére, valamint egészségünkre való hatásai képezték.

A kiállításon Európa több, mint ezer neves élelmiszeripari adalékanyagokat gyártó cége vett részt.

A konferencia 12 szekción folyt, itt nemcsak Európa képviseltette magát, hanem a világ jeles élelmiszer kutatói ismertették eredményeiket.

Utunk nemcsak azért volt sikeres, mert rengeteg új ismerettel lettünk gazdagabbak, hanem mert lehetőségünk volt számos magyarországi élelmiszereket gyártó üzem, nagyvállalat képviselőivel tárgyalást folytatni dietetikai képzé-

sünk jövőjéről, s megteremteni egy alapítvány lehetőségét a dietetika szak számára.

Dr Kovács Árpád
főisk. adjunktus

az Alimentaria Kft. ügyvezető igazgatója

Halk zene mellett

Hogyan tudnak - egymás számára ismeretlen - emberek a legrövidebb idő alatt összebarátkozni? Erre a kérdésre adott választ a "gólyatábor" a kaposvári Egészségügyi Főiskolai képzésen, melyet a II. éves hallgatók rendeztek fiatalabb társaik számára. Kicsit sajnálva, hogy tavaly nekik nem volt erre lehetőségük, hiszen a főiskola első tanulói voltak.

Igy emlékezik egy II. éves és egy I. éves hallgató a nagy eseményre:

A tábor péntek délután az új diákok fogadásával kezdődött.

Óránként váltva egymást, vártuk a hallgatókat, majd a szükséges adminisztráció elintézése után felvettük őket szobájukba. A fontosabb helyiségek bemutatása után magukra hagytuk őket, hogy ki tudjanak pakolni. A pihenő után ketten közülük végigjárták a szobákat és egy kicsit bemutatták a kollégiumot, annak lehetőségeit és az iskolát. Az "újak" nyitottak voltak, vidámak és bizakodók. Nagyon sokat kérdezgettek, minden iránt érdeklődtek. Ezután 21.00 órakor kezdődött az úgynevezett ismerkedési est, ami abból állt, hogy tea és egy kis aprósütemény mellett bemutakoztunk egymásnak, majd halk zene mellett kisebb csoportokban folytatódott a beszélgetés. Ez az este 23.00 óra körül véget ért. És jött a reggel. Kissé elaludtunk, de azért fél hat körül felébredtünk a kitérő kollégistákat. Kezdetét vette a reggeli torna. Az idő kicsit hideg volt, ezért gyorsan ment az ébredés. Néhány gyakorlat segítségével megmozgattuk elernyedett izmainkat.

A szombati nap a Tokaji parkerdő megrohanásával folytatódott.

Hideg elemózsiával felszerelkezve - amit a konyha-biztosított számunkra - indultunk neki a hódításnak. A szép környezet és a jó levegő ledöntötte a maradék gátakat is, így felszabadultan tudtunk röplabdázni, tollasozni, majd szalonnát sütni. Füstös képlünk és

hagyma szagunk ellenére is megismerjük egymást. Amikor kellően elfáradtunk visszatáborogtunk a klooégiumba. Igazán szükséges volt a csendes pihenőre erőt kellett gyűjteni.

Ez a program 19.00. órakor kezdődött.

De erről szóljon egy "gólya":

"...este újabb meglepetések vártak ránk.

Az első vetélkedőnk. Sajnos nem a mi csoportunk nyerte el a fődíjat, mely minden lánynak álma volt. A papír békákat szerencsére megkaptuk. Meg is érdemeltük fáradságunkért.

Kiderült, ki a legjobb sportoló (a kanálba helyezett ping-pong labda hordozásban). Kik a legnagyobb nassolók, akik vacsora előtt megtudnak enni egy fonalra függesztett lekváros fán-

kot, anélkül, hogy kézzel megérintenék.

A legjobb nyomozó a mi "Sherlock Holmes"-unk is bemutatkozott, miután a sötétben megtalálta rekord idő alatt az asztal alá elrejtőzött másodévest.

A fázósabb gólyák felhúzhattak a tollaikra minden ruhát, ami 5 perc alatt kezükbe került. Azok pedig, akik esetleg hegymászásra készültek, ösztöngyűjtöttek minden olyan cipőfűzőt, melyet alkalmasnak találtak egy minél hosszabb kötél kialakítására. Erre a feladatra is 5 perc állt rendelkezésükre. 21 méter volt a rekord.

Büszkék voltunk magunkra és nagyon hálásak elődeinknek, akik elárasztottak bennünket annyi jóindulattal, hogy szinte alig bírtuk.

Azóta a "gólya" élet más szépségeit is megismerhetjük, de ezekre a boldog, szép napokra emlékezni fogunk."

Pinkafeldre szálltak a gólyák

Második alkalommal szerveztünk gólyatábort leendő hallgatóinknak (59 fő a két szakon) másodéves "gólyapásztorok" segítségével Szombathelyen.

Szines és változatos programokat igyekeztünk összeállítani, figyelembe véve a város kulturális adottságait, kihasználva a választott szakma lehetőségeit, valamint helyzeti előnyünket a nyugati végeken.

A két napra tervezett tábor egyik legsikeresebb rendezvénye volt az ausztriai Pinkfelden működő SOS Gyermekfaló (Kinderdorf) meglátogatása, ahol egy délelőtti tölöttünk.

A faló vezetőjének tájékoztatása után meglátogattunk egy családot, (a falóban 12 család él, egy anya átlag 6-9 gyermekkel, külön önálló családi házban) és a faló óvodáját, ahol ajándékokkal kedveskedtünk. Számunkra fontos és nagyon értékes találkozás volt, mert szeretnénk olyan kapcsolatot kialakítani, hogy a faló majdan felsőbb éves hallgatóink gyakorló terepül szolgáljon, a nyelvgyakorlásról nem is beszélve.

Hazafelé Kőszegen városnézésen vettünk részt. Kőszegnek szoros kapcsolata van Pinkfeld-el, itt ebben az évben rakták le az SOS faló alapjait, (1993-ra tervezik a megnyitását) és a város összefüggő terepgyakorlatainak helyszíne is.

Ellátogattunk a szombathelyi Képtárba, ahol a pápalátogatás tiszteletére rendezett Egyházművészeti kiállítást néztük meg.

A Képtár és környéke (pl.: Iseum) az egyik legnagyobb régészeti és műemléki területe Szombathelynek.

Este biciklitúra, és szalonnasütés szerepelt a programban.

A jó hangulatot két előadóművész alapozta meg népi hangszerekkel, dudával, nádsípval stb.

Reméljük, hogy e két nap programja átszolgáltatta hallgatóinkat az új életforma váltás nehézségein, és közelebb került egymáshoz hallgató-oktató, amitől emberi kapcsolataink elmélyülését várjuk.

Kiss Judit
adjunktus

MILYEN VOLT A KEZDET

Az 1990-es év nagy szennzációval szolgált, megkezdődött a Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskola Dietetikai Szakán a táplálkozástudományi szakember képzés.

Igen nagy jelentősége van e ténynek, mivel az egészségügyi ellátásban igazán sikeres munkát végezni csak akkor lehet, ha az orvos és a betegség mellett történik a dietetikusok képzése. Ez a lehetőség az országban csak itt adott. Az oktatás beindulásával a kezdeti nehézségeken a hallgatókai és oktatókat egyaránt a lelkesedés segítette. Mivel az bőven volt!

1990. szeptemberében az oktatás a klinika könyvtárában, alberletben kezdődött. Ami a nagy gondot okozta, az az ételkészítési gyakorlatok megtartása! Ebben is segített az egyetem, ahol több ezer főt étkeztetnek naponta, ott számunkra is adódott hely. Az első hetek után már otthon érezte magát hallgató és oktató egyaránt, a központi élelmiszeri üzemből a táplálkozással foglalkozó szakembereknek tudni kell, hogy az élelmiszeranyagokból milyen eljárásokkal és milyen változások közben készülnek el az egészséget megóvó és gyógyító táplálékok.

Ezek a technológiai folyamatok pedig a konyhában történnek.

A hallgatók közül sokan voltak akik a konyha közelében sem jártak, azt pedig el sem tudták képzelni, hogy főzni fognak!

A gyakorlatokon a varázslat megtörtént, mert mindenki fogyasztásra alkalmas ételeket készített. Mire az első évet befejeztük, addigra a gyakorlati ételkészítések hangulatosak, a kosztolások pedig munkamegbeszélésekké alakultak.

A hallgatók önállóan készítették a különböző ételeket, így egy gyakorlat végén, mikor a közös kosztolás és megbeszélésre a terített asztalhoz ültünk 6-8-10 fős készítmény kínálta magát. Ennek eredményeként az évet befejezve kb. 200 fős készítményt főztek, melyek között levesek, előételek, húsételek, főzelékek, saláták, hidegkonyhai termékek, tészták, édességek, italok voltak.

Az ételek elkészítése igaz, hogy csak egyféle változatban történt, de a hallgatók minden készítménynek legalább két-három változatban való elkészítési módját tanulták meg. Ezen technológiai ismeret anyag birtokában tudják az egészséges táplálkozás megvalósításához szükséges alapokat. A tudás melyet elsajátítottak, reméljük biztos alapot ad a második évben rájuk váró feladatokhoz is. Melyek nem kisebbek, mint a beteg emberek gyógyulását elősegítő táplálkozás változatainak és technológiájának elsajátítása.

Az új tanév kezdetével végig nézve a két évfolyamon úgy érzem jó irányban menetelünk, mivel a nagyok lelkesedése mellé megkaptuk a tudásvágytól csillogó szemű elsőéveseket is.

Gaálné Póda Bernadette
főiskolai adjunktus.

Ismeretlenség lengi körül

Ugy tünt 1988-1989-re több szempontból is megérett a helyzet a szociális munkás képzés indítására:

- mindenek előtt a társadalmi szükségletek oldaláról; a gazdasági fejlődés megtorpant, növekvő tendenciát mutatott az elszegényedés, a munkanélküliséggel párhuzamosan csökkentek a többszörösen hátrányos helyzetű rétegek felzárkózási esélyei. Makró- és mikrotársadalmi szinten növekvő bizonytalanság, a hagyományos életkeretek felbomlása - következményesen a devianciák, neurózis, szuicidum, alkoholizmus, drogfogyasztás, kriminalitás emelkedő mértéke jelezték a probléma súlyosságát.

- Az oktatási és szociális kormányzat elsősorban a társadalmi igényre alapozottan megkezdte nyugat-európai és észak-amerikai szociális munkás képzési modellek és iskolák intenzív tanulmányozását, és dönt a magyarországi beindításról.

Ezzel párhuzamosan a képzés megszervezésének segítségére tapasztalt amerikai professzorok jönnek Magyarországra.

- Szombathely városa az országban öt helyen induló képzés egyikének a befogadó városa lett.

Az oktatás szakmai tartalmára nézve az Országos Szakértői Bizottság tantervi irányelveket, és ún. minimum követelményt dolgozott ki azzal, hogy ezen követelményrendszer képezi a hallgatói "kimenet - szabályozás" -t.

A képzés időtartama 4 év (8 félév)

A képzés alapvető tudománycsoportjai:

- Szociális munka elmélete
- Társadalompolitika, szociálpolitika
- Társadalomismeret
- Jog
- Egészségügyi ismeretek
- Pszichológia

A képzés specifikuma minden bizonnyal a gyakorlati képzésben van, amely arányait illetően az alapképzés elméleti óraszámainak 40-50 %-át teszi ki.

A hallgatók az első szemeszterben már gyakorlatra mennek, tematikájuk szisztematikusan épül fel. A megfigyeléstől - az elméleti tudásanyaggal párhuzamosan haladva - el kell jutnia a IV. évben már addig, hogy a gyakorlati munkában biztonsággal alkalmazza mindazt az ismeretet és készséget, amely képessé teszi őt arra, hogy felismerje korunk neheztelt élethelyzeit, az ezekben élő embereket és az ő szükségleteiket, a neheztelt élethelyzeteket létrehozó körülményeket, és az ezek enyhítésére illetve megszüntetésére rendelkezésre álló társadalmi erőforrásokat, intézményeket és módszereket.

Elkötelezetté és képessé kell válniuk arra, hogy kezdeményezzék a neheztelt élethelyzetek megoldását, segítő személyes kapcsolatban fejlesszék a neheztelt élethelyzet-

ben lévők önerőit, életmódjuk és életvitelük javítására, az elesettek köré megszervezzék és életben tartásuk a segítő emberi kapcsolatok szociális hálóját, a nehezített élethelyzetek megoldásához ügyintézői, szakértői és tanácsadási feladatokat lássanak el a rászorultak számára, mindenütt, ahol szükséges érdekképviseletet és érdekvédelmet nyújtsanak.

A szociális munkások számára mint leendő munkahelyek (a teljesség igénye nélkül) a következők lehetnek:

Családsegítő Központok, Gyermek- és Ifjúságvédő Intézetek, Általános Iskolák, Társadalombiztosítási Igazgatóságok, Idősek Klubjai, Fogyatékosok szervezetei, intézményei, otthonai, Szociális Otthonok, Nevelési Tanácsadók, Kórházak, Büntetés-végrehajtási Intézetek, Menekültügyi Szervezetek, Gondozási Központok, Nevelőotthonok, Munkaügyi Központok stb.

A szombathelyi szociális munkás képzésben 5 fő főállású, és 10 fő óraadó oktató végzi azt a minden bizonnyal nagyon nehéz, és most a második évben is, és valószínűleg még jó pár évig úttörőnek nevezhető feladatot, amelyet a szociális munkás képzés jelent.

A képzésben Magyarországon nem állnak rendelkezésre (legfeljebb nagyon kis számban) jegyzetek, tankönyvek, stb., a kifejezetten szakmai alaptárgyak külföldi szakirodalomból fordítás útján kerül az oktatókhoz, és a hallgatókhoz.

A társadalmi értetlenség, az ismeretlenség, amely a képzést körülveszi, hisz a legszűkebben értelmezett "szakmán" kívül alig van ismeretsége a közvéleményben.

Dr. Takács Magdolna
szakvezető

Viziten is tanulhattunk

Rövid és nehéz vizsgaidőszak után kezdtük meg nyári szakmai gyakorlatunkat mi, a kaposvári védőnői szak legelső évfolyama. Ápolástani gyakorlatunkat a kaposvári Megyei Kórház Csecsemő és Újszülött Osztályán töltöttük. Bölcsődében pedig mindenki a lakóhelyén dolgozott.

Osztályunk legnagyobb része egészségügyi szakközépiskolában tanult - hárman végeztek közülünk gimnáziumban -, így a kórházi munka nem volt ismeretlen számunkra. A munkaidő reggel hattól délig tartott, hat órát dolgoztunk tehát. Az újszülött osztályon megfigyelhettük az egészséges újszülött élettani tulajdonságait, valamint gyakorolhattuk a fürdetést, tisztázást, a csecsemő - gondozás tárgyán belül megtanult dolgokat. Szívesen mentünk ki a kismamákhoz is, és a szoptatás előkészítésében segítgettünk. Az újszülött osztályon szívesen dolgoztunk a párnapos kis csecsemők között.

A két csecsemőosztályon - a csecsemő felvételin és csecsemő sebészetben - szívélyesebb fogadtatásban volt részünk. A nővérek hamar befogadtak bennünket, bevontak minket a napi munkába. Ezek az osztályokon 2

éves korig különböző korú gyermekek feküdtek. Gyakorlatunk alatt kevés beteg volt az osztályon, így kevesebb gyermeket figyelhettünk meg, de alaposabban. Diagnosztikai vizsgálaton részt vettünk, valamint a kis és nagy viziten is tanulhattunk új dolgokat. Gyödi főorvos úr, szakvezetőnk nagyon sok új ismeretet adott át nekünk a gyakorlaton. Néztünk röntgen felvételeket, EKG-görbéket és a gyermekosztályon is vizitelhettünk. A kis betegeket figyelve a fejlődési sajátosságokat is életszerűben láttuk. Az elméleti tanulmányok mellett a gyakorlaton kapcsolatot teremtettünk a gyermekekkel, ennek nagyon örültünk, hisz a tanév során erre kevés lehetőségünk volt.

A kórházban eltöltött két hét után lakóhelyünkön dolgoztunk bölcsődében. Nagykanizsa, Keszthely, Esztergom, Veszprém, Pécs, Komló és Kaposvár bölcsődéiben álltunk munkába. Ez a gyakorlati munka ezáltal nagyon vonzó volt. Voltak közülünk, akik szinte gondozónőként dolgoztak. Nekik a kisdetek gondozása, etetése önálló feladat volt. Emellett természetesen a kisgyermekek viselkedését, játékát, kapcsolatait is meg kellett fi-

gyelni. Ez leginkább a pszichológiai és gondozástani tanulmányainkhoz adott szemléltető segítséget. A gondozónőknek sokat köszönhettünk, nagyon sok új információt adtak a gyermekről. Például számos konfliktushelyzet megoldását is megismertük, ezt igazán csak a gyermekközösségben figyelhettük meg. Néhány bölcsődében a megyei védőnő osztott feladatot, amely csak elméleti feladatot rótt hallgató társainkra. Ennek természetesen voltak pozitív oldalai is, de nagyon nehéz ellenállni a kezdeményező kisgyermeknek. Mindamellet - szerintünk - a gyermekek közé vegyülve is lehet hasznos megfigyeléseket tenni, talán többet is, mint kívülállóként szemlélve a dolgokat. A gyermekek pedig rövid csodálkozás után befogadtak bennünket, tehát jelenlétünkkel csak átmene-tileg zavartuk meg viselkedésüket.

Hasznosnak találtuk a szakmai gyakorlatot és néhány kivételtől eltekintve jól éreztük magunkat.

Ördög Gyöngyi
védőnő hallgató II. év

Várhatóan Zsibriken is

A Szombathelyi Szociális Munkás Szak felvette a kapcsolatot a "Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Támogató Alapítvány"-al.

Az Alapítvány Zsibriken Rehabilitációs Otthont teremtett narkomán fiatalok részére, ahol ezen fiatalok teljes társadalmi hasznossá válását célozták meg.

Zsibrik elnéptelenedett falu, csupán 18 lakosa van.

A rehabilitációs tevékenység megvalósítására az Alapítvány 6 kis parasztházat vásárolt a hozzájuk tartozó összesen mintegy 5 kat.hold földterülettel együtt.

A rehabilitációs Otthonban fiatal férfiak, 21-28 éves korúak élnek, és teljes önellátásra rendezkedtek be, gyakorlatilag amennyire lehetséges természetes mezőgazdasági munkát és gazdálkodást folytatnak: földet művelnek, állatokat tartanak.

Mindent saját maguk végeznek el a ház körül is, saját maguk főzik az ételüket, és takarítják a házakat is. Ez az úgynevezett kreatív terápia. (A program másfél éves, és nyolc alapítványi munkatárs segíti a gyógyulás folyamatát)

A kapcsolat számunkra azt jelenti, hogy az Alapítvány a közeljövőben lehetőséget ad arra, hogy a 4 fő szociális munkás fiú hallgató két oktatóval, egy hetet töltsön el a Rehabilitációs Otthonban Zsibriken (hetenként 3-3 fő) azzal a feltétellel, hogy a hallgatóink is, és az oktatók is aktívan bekapcsolódnak az Otthon mindennapjaiba, kiveszik részüket az aktuális munkából, és saját ellátásukról is hasonlóan az Otthon lakóihoz, gondoskodnak.

Dr Takács Magdolna
szakvezető

Összekötő

A POTE Egészségügyi Főiskolai szakok közös lapja
Szerkesztő bizottság: *Gádné Póda Bernadette, Horváth Pálné,
Dr Kiss Ilona, Kiss Judit*

Felelős szerkesztő: *Dr Császár Piroska*

Kiadja: A POTE Egészségügyi Főiskolai képzés

Dr Buda József a Főiskolai Bizottság Elnöke

Design: *Ács Péter*

Szerkesztőség: POTE Egészségügyi Főiskolai képzés

Pécs Szigeti út 12. 7643

tel: 72/24-122/2058m.